

Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden

Video's en documenten uit presentatie

- Video gezondheidsverschillen: <https://youtu.be/mB5EXCAKbYI>
- Video medicijngebruik: <https://youtu.be/1AvTnzvpdeQ>
- Video terugvraagmethode: https://youtu.be/Dx_2do5_Uwk
- Publicatie Leefomgeving: <https://www.pharos.nl/kennisbank/leefomgeving-en-gezondheidsverschillen/>
- Infographic Armoede en schulden: <https://www.pharos.nl/kennisbank/samenhang-armoede-schulden-en-gezondheid/>
- Publicatie Chronische Stress: <https://www.pharos.nl/kennisbank/leven-met-ongezonde-stress/>
- Sociaal-economische en etnische in richtlijnen: <https://www.pharos.nl/infosheets/sociaal-economische-en-etnische-gezondheidsverschillen-in-richtlijnen/>
- Informatie van College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
  - Toolkit (inclusief termenlijst en voorbeeldzinnen):
    - Toolkit voor een begrijpelijke bijsluiter, patiëntvriendelijke termen en voorbeeldzinnen (CBG)
- Overzicht signalen laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden: [Checklist herkennen](#)
- Overzicht adviezen voor communicatie: [Checklist communicatie op maat](#)
- Alles over de terugvraagmethode: [De terugvraagmethode](#)
- Voorlichtingsmateriaal Beoordelingsinstrument:
<https://www.pharos.nl/kennisbank/voorlichtingsmateriaal-beoordelingsinstrument-vbi/>
- Checklist toegankelijke informatie, helpt bij het maken van begrijpelijk voorlichtingsmateriaal, zoals: folders, apps, websites en e-health: <https://www.pharos.nl/kennisbank/checklist-toegankelijke-informatie/>
- De zeven meest voorkomende onduidelijkheden in voorlichtingsmateriaal en goede voorbeelden: <https://www.pharos.nl/kennisbank/bloppers-de-zeven-meest-voorkomende-onduidelijkheden-in-voorlichtingsmateriaal/>
- Methodiekbeschrijving – Begrijpelijke medische informatie in woord en beeld: <https://www.pharos.nl/kennisbank/methodiek-begrijpelijke-medische-informatie-in-woord-en-beeld/>
- Handboek Diabetes: <https://www.pharos.nl/kennisbank/ik-heb-diabetes-wat-kan-ik-doen/>
- Handboek COPD: <https://www.pharos.nl/kennisbank/ik-heb-copd-wat-kan-ik-doen/>
- Test je vragenlijst op begrijpelijkheid: <https://www.pharos.nl/kennisbank/test-je-vragenlijst-op-begrijpelijkheid/>
- Eenvoudige en begrijpelijke onderzoeksformulieren: patiëntinformatieformulier (PIF): <https://www.pharos.nl/kennisbank/eenvoudige-en-begrijpelijke-onderzoeksformulieren-patientinformatieformulier-pif/>
- Begrijpelijke onderzoeksformulieren: toestemmingsformulier (IC): <https://www.pharos.nl/kennisbank/eenvoudige-en-begrijpelijke-onderzoeksformulieren-toestemmingsformulier-ic/>
- Test: Hoe begrijpelijk is mijn gezondheidsorganisatie voor iedereen? <https://www.pharos.nl/kennisbank/test-hoe-begrijpelijk-is-mijn-gezondheidsorganisatie-voor-iedereen/>

Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden

- Factsheet over laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden:
  - [Factsheet laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden](#)
- Factsheet over medicijngebruik en beperkte gezondheidsvaardigheden:
  - [Medicijngebruik en beperkte gezondheidsvaardigheden](#)
- Informatie over gezondheidsverschillen specifiek voor ziekenhuizen:
  - [Toolkit gezondheidsvaardigheden van platform uitkomstgerichte zorg](#)
- Informatie over de praktijkcheck
  - <https://www.pharos.nl/training/praktijkcheck-toegankelijkheid-laaggeletterden/>
  - <https://www.youtube.com/watch?v=xnnaZIO6VWw&feature=youtu.be>
- E-health of digitale zorg die iedereen kan gebruiken; hoe doe je dat?
  - <https://www.pharos.nl/ehealth-en-digitale-zorg-voor-iedereen/>

Meertalige patiënten en het inschakelen van een tolk

- www.zoschakeltueentolkin.nl
- www.huisarts-migrant.nl - aanvullingen op NGH-richtlijnen; een website van NHG en Pharos

In de spreekkamer, beeldverhalen en filmpjes

- Gesprekskaart voor patiënten met beperkte gezondheidsvaardigheden: [De gesprekskaart](#)
- Praktisch voorlichtingsmateriaal over het menselijk lichaam en veelvoorkomende klachten waarin gebruik wordt gemaakt van eenvoudige anatomische afbeeldingen en teksten: www.begrijpjelichaam.nl
- Informatie over medicijnen: [Kijksluiter](#)
- Betrouwbare informatie over lichaam en ziekte in begrijpelijke taal: [Thuisarts](#)
- Kennisbank Pharos: <https://www.pharos.nl/kennisbank/>
- Youtube Pharos: <https://www.youtube.com/c/pharosutrecht/playlists>

E-learnings:

Over het herkennen van laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden, het bespreken van dat vermoeden en het aanpassen van communicatie.

- 1 **Goed Begrepen** - over begrijpelijke informatie en samen beslissen in de palliatieve zorg; voor medisch specialisten en verpleegkundigen; gesprekken oefenen met virtuele patiënten; met een route voor huisartsen/eerste lijn; en een scenario waarin een eindelevensgesprek over sociale/spirituele/psychische aspecten kan worden geoefend). Accreditatie 2 of 3 punten.
- 2 **Effectief communiceren in de zorg**, accreditatie 2 punten. Over begrijpelijk communiceren in woord en beeld.

Beide e-learnings staan op het [Leerplatform](#) van Pharos. Je vindt er ook e-learnings over werken met statushouders/cultuursensitief communiceren.

Palliatieve zorg

<https://www.pharos.nl/thema/palliatieve-zorg/>

Hulpmiddelen bij begrijpelijk schrijven

- www.ishetb1.nl
- www.zoekeenvoudigewoorden.nl
- www.synoniemen.net

Webinar

Iedereen snapt de dokter toch?!

Een serie webinars van de M'Prove-ziekenhuizen. Beperkte gezondheidsvaardigheden in de dagelijkse praktijk.

Ervaringsdeskundige Ria van Ras vertelt haar indrukwekkende verhaal. Janneke van der Velden, niet-praktiserend huisarts en (oud-)senior adviseur en trainer bij Pharos gaat in op wat beperkte gezondheidsvaardigheden bij de patiënt betekenen voor jou als medisch specialist in de spreekkamer.

Contact:

s.niemer@pharos.nl